

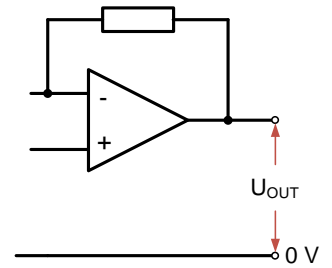
Τελεστικός Ενισχυτής: Συνδεσμολογίες **Αναστρέφοντος** και **Μη Αναστρέφοντος** Ενισχυτή

(Από βιβλίο Γ' Λυκείου Σελίδες:181 – 185)

Στις συνδεσμολογίες αυτές «μέρος» της τάσης εξόδου **επιστρέφει και επανατροφοδοτεί την ανάστροφη είσοδο (-)** του τελεστικού ενισχυτή (Τ.Ε.). Αυτό περιορίζει την επίδραση της τάσης εισόδου στο κύκλωμα.

Οι συνδεσμολογίες **αναστρέφοντος** και **μη αναστρέφοντος** ενισχυτή διαφέρουν από τη συνδεσμολογία του Τ.Ε. σε συγκριτή στο ότι:

- τα κυκλώματά τους είναι πιο ευσταθή και
- η ενίσχυση τάσης των κυκλωμάτων των δύο ενισχυτών μπορεί να *ελεγχθεί* από τους αντιστάτες του κυκλώματος.

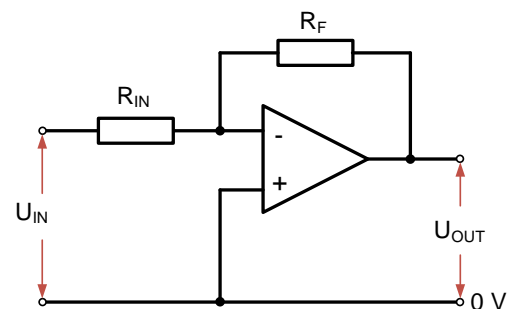

Οι δύο συνδεσμολογίες, αν και προσφέρουν λιγότερη ενίσχυση τάσης από έναν ενισχυτή χωρίς ανατροφοδότηση, έχουν το χαρακτηριστικό ότι **δίνουν μία σταθερή κατάσταση** και η **ενίσχυση τάσης μπορεί να προβλεφθεί με ακρίβεια**.

Συνδεσμολογία Αναστρέφοντος Ενισχυτή

Στη συνδεσμολογία αυτή:

- η έξοδος U_{OUT} είναι συνδεδεμένη στον ανάστροφο ακροδέκτη (-) διά μέσου της αντίστασης R_F
- η τάση εισόδου U_{IN} συνδέεται στον ανάστροφο ακροδέκτη (-) διά μέσου του αντιστάτη R_{IN} και
- ο μη ανάστροφος ακροδέκτης (+) συνδέεται στα 0 V

Η **ενίσχυση τάσης G** στον αναστρέφοντα ενισχυτή ισούται με: $G = \frac{U_{OUT}}{U_{IN}} = - \frac{R_F}{R_{IN}}$

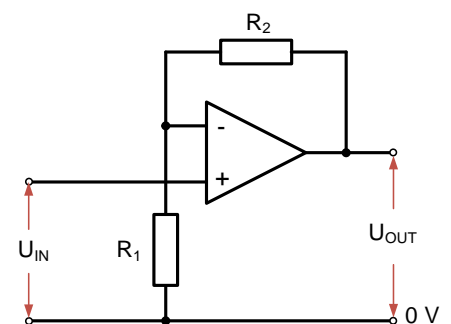
Παρατηρούμε ότι:

- Η έξοδος U_{OUT} έχει **αντίθετο** πρόσημο από την τάση εισόδου U_{IN} .
- Η ενίσχυση τάσης G του κυκλώματος του ενισχυτή **εξαρτάται μόνο από τις τιμές των αντιστατών** R_F και R_{IN} και όχι από τα χαρακτηριστικά του τελεστικού ενισχυτή.

Συνδεσμολογία Μη Αναστρέφοντος Ενισχυτή

Στη συνδεσμολογία αυτή:

- η έξοδος U_{OUT} είναι συνδεδεμένη στον ανάστροφο ακροδέκτη (-) διά μέσου της αντίστασης R_2
- ο μη ανάστροφος ακροδέκτης (+) του Τ.Ε. συνδέεται τώρα απευθείας με την τάση εισόδου U_{IN} και
- ο ανάστροφος ακροδέκτης (-) συνδέεται στα 0 V, διαμέσου του αντιστάτη R_1

Η **ενίσχυση τάσης G** στον αναστρέφοντα ενισχυτή ισούται με: $G = \frac{U_{OUT}}{U_{IN}} = 1 + \frac{R_2}{R_1}$

Παρατηρούμε ότι:

- Η έξοδος U_{OUT} έχει το **πρόσημο** της U_{IN}
- Η ενίσχυση τάσης του ενισχυτή **εξαρτάται μόνο από τις τιμές των αντιστατών** R_1 και R_2

Ακόλουθος τάσης

Μια χαρακτηριστική συνδεσμολογία του μη αναστρέφοντος ενισχυτή συμβαίνει όταν $R_2=0$ (Ο αντιστάτης R_1 παραλείπεται από το κύκλωμα μιας και λειτουργικά δεν προσφέρει τίποτε στην περίπτωση αυτή).

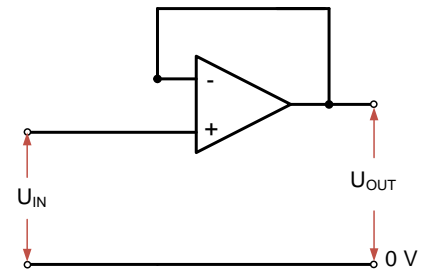
Η ενίσχυση τάσης G του κυκλώματος, όπως υπολογίζεται από τη σχέση του μη αναστρέφοντος ενισχυτή όταν $R_2=0$:

$$G = \frac{U_{OUT}}{U_{IN}} = 1 + \frac{R_2}{R_1} = 1 + \frac{0}{R_1} = 1 \quad G = 1$$

Η τάση εξόδου είναι ίση με την τάση εισόδου: $U_{OUT} = U_{IN}$

Η συνδεσμολογία αυτή του μη αναστρέφοντος ενισχυτή **ονομάζεται ακόλουθος τάσης** για τον λόγο ότι η τιμή της τάσης εξόδου παίρνει (ακολουθεί) την τιμή της τάσης εισόδου.

Η **πρακτική εφαρμογή του ακόλουθου τάσης**, που ονομάζεται και *buffer* (*απομονωτής ή ενταμειυτής*), έγκειται στο ότι μπορεί να τοποθετηθεί μεταξύ διαφορετικών κυκλωμάτων, ώστε να επιτευχθεί η προσαρμογή μεταξύ τους.

Στις συνδεσμολογίες:

Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε ότι αν αυξήσουμε την τιμή της τάσης εισόδου, σε κάποιο στάδιο η τιμή της τάσης εξόδου δεν αυξάνεται, αλλά παραμένει σταθερή στα +7 V (ή -7 V), ανεξάρτητα από την τιμή της τάσης εισόδου. Αυτό οφείλεται στο ότι ο Τ.Ε. λειτουργεί στο σημείο κόρου.